

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉG ÉS AZ ÁSPÁRT HUNGAROS KÖZÖNYE.

Előfizetési ár helyben:
 Egész évre . . . 12.- kor.
 Félévre 6.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre:
 Egész évre . . . 18.- kor.
 Félévre 9.- kor.
 Egyes szám ára 8 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
 Lapkiadó:
KAROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 : : Telefon 412. szám. : :

A sajtóról.

Debrecen, márczius 4.

A nemzet kivánalmi. ugyszólván összes élet nyilvánulásai a sajtóban tükröződnek vissza. — Egészséges sajtó egészséges lelket képes belehelni a nemzet testébe. Romlott sajtó a fertőző bacillusok egész seregét viszi magával és métegyezi meg azok telkülétét, kiknek szellemi táptá-
 tékul szolgál. Nincs könnyebb, mint a fok-
 kongabb lelkeket hálóba keríteni a sajtó hatal-
 mával.

A nemzet életét visszafükrözőtető sajtónak azonban más a hivatása. Feladata a nemzet vérkeringését szabályozni, irányítani. E hatás sokszor rendkívüli tevékenységre is feltudja a nemzetet riasztani lethargikus állapotából.

A sajtó hatása néha óriási szokott lenni. Hasonlít a vilámlítéshez. Kápráztató fényt áraszt, tűzbe hozza a lelkeket s felkorbácsolja sokszor a szenvedélyeket is.

A hírlap a mai nap harcosa, de a jövő alapját készíti elő. Minden egyes nap újabb és újabb lapangagot nyújt és gazdagítja a nemzet vérkeringését, mely ezáltal szabályozottabb mozgáshoz s így öntudatosabb életműködéshez jut. Az 1848-as nagy idők a sajtó egy napi vilámlítésének köszönhetők. Alhány eszme csak született akkor az emberiség agyának gazdag tárházában, az mind a sajtó vilámlászárnán indult hódító útjára.

Szabadság! Egyentőség! Testvériség! Demokrácia! Emberi és politikai jogok! Szabad munka csak szabad hazában! Mind e jelszavak és törekvések ugyan minek köszönhetik létüket, ha

nem a sajtónak? Ma már ott állunk, hogy egy nemzet nagyságát sajtójának fejlettségéből is képesek vagyunk megítélni.

A hatalmas brit birodalom, Németország vagy Amerika sajtói gazdaságilag és politikailag mily hatalmas országok féltelmetes erejét rejtik magukban! A brit sajtó az angol nemzetet támogat, a német a harcias szellemóriást, az amerikai a munka apothozisát tárja elibénk. Mind-egyik egy-egy élettel, melynek érdekében napról-napra újabb és újabb eszmékkel sarkalják nemzetüket.

És hogyan állunk a magyar sajtóval? Örvendetesen kell tapasztalunk, hogy e téren az utolsó évtized alatt rohamosan fejlődés mutatkozik. Az ország fővárosában elegendő számmal vannak napi-, heti- és szaksajtóind. A vidéki sajtó is figyelemreméltó módon fejlődött és fejlődik, csak az a baj, hogy nincsenek országos szemléti vidéki lapjaink, minek okát abban kell találnunk, hogy nincsenek valódi közép-ponti városaink, ahonnet nem vicinális, hanem országos szemléti sugározna ki a környékre.

A nemzetállamban mindenütt a nemzet országos szemléti kell vezetni és uralkodni, mert itt a legkisebb község is maga a nemzet, illetve az állam partikuláris viszonyaiban. Habár helyiek legyenek az ügyek, de azoknak országos szemléti kell áthatva lenni.

Magyarországon inces egyetlen város, ahol igazán igen élet uralkodnék. Inkább szűkkeblű, vicinális, semmint országos érdek vezérli az itteni poljárságot. Ha egyszer-másszor mutatkozik is e vidéki helyeken országos mozgalom, e körülmény még nem jele annak, hogy itt más-

kép fordul már a város szekere. A nemzet életének szakadatlan egymásutánban kell lefolyna, akár országos, akár helyi vonatkozásaiban. Nem lévén erősen kifejtett vidéki városaink, nem fejlődhetik erős alapu és országos szemléti vidéki sajtó orgánum sem, mely irányító befolyást gyakorolna a nemzet vérkeringésében. Pedig erős vidéki sajtóra számos tekintetben igen nagy szükség van, mert a fővárosi sajtó nem láthat el minden vidéki ügyet. Erre csak a vidéki sajtó képes, még pedig a nemzetállam követelménye szerint akként, hogy minden helyi ügyet egyszersmind országos oldaláról is vizsgáljon, mértegeljen, mennyiben felel meg a nemzet akaratainak.

Tagadhatatlan azonban, hogy esismerés illeti meg úgy a fővárosi, mint a vidéki sajtó harcosait, kik a nemzet millió ügyének eleven szószólói. Minden vérbeli sajtó-emberben a nemzetállam testesül meg. És ideális állapot az volna, ha a nemzet minden tagja a sajtó harcosa lenne s mint ilyen a hivatásos vérbeli újságíró oldala mellé állana.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Návay Lajos elnök fél tízenegy órakor nyitja meg az ülést.

— A Ház tárgyalási rendjének érdekében nyilatkozatot óhajtok tenni. — szól Návay nyomban az ülés megnyitása után. Teljes féltreértésen alapul az a fejtetés, hogy szombaton a zárt ülést kérő ívet megelőzni akartam volna.

ni), tanulni ez a kis vers, amit egy álmatlan éjszaka váltott ki belőlem.

Magához írtam, mint női eszményképemhez. (Páthosszal olvas):

— Oh, mily fehér bőr, mint a patyolat! Isten nem teremtett több olyat! Szeme, mint a parázs, mint a tűz, Éget s örületbe, tébolyba üz. Ah, de mit a test! Lelke fehér álom! Ó az eszményem! Ó az ideálom!

Az utolsó sornál Reiner szívéhez szorította a kezét és úgy olvasott. És amikor befejezte a felolvasást, várakozástéjesen függesztette szemét Matildra.

Várta a hatást, de az — úgy látszik — elmaradt.

Matild a himzés fölé hajóit és egykedvűen öltögette a tűszurásokat, egyiket a másik után.

— Nos? — kérdé az alany iköltő, kissé megütközve. — Mit szól a vershez?

— Szép magától — felelte Matild és nyugodtan nézett a férfi szemébe.

BOSSZU.

Írta: **Aszlányi Margit.**

Reiner kinyitotta a szekrényét és válogatni kezdett garderoobjában. A sötétkék ruhája még jó volna, de galérija már kissé láthatóan be volt pácolva hajóajjával.

De hát ezen lehet segíteni. A filozófus férfi mutatójára elhasznált harisznját csavart, arra benzint öntött és kellő szakértelemmel dörzsölni kezdte kabátján a disztelen foltokat.

A kabát elkészült. Reiner magára öltötte és belénezett a tükröbe. Nézte önmagát bizonyos önérzettel.

— Hogy stoikus vagyok, — monologozált — az nem látszik meg rajtam, de a nedonsták fáradtsága egyenesen leri, lekabál az arcomról.

— Vajjon Matild meglátja-e? Ha ez a nő egy kissé intelligensebb volna, könnyebben menne a dolog. De nagyon alacsony szemléti n. v. áll és nem tud méltányolni engem.

De hát nő és az a fő — elmékedett tovább és elindult Matildhoz.

Utközben gondoskodott: milyen alakban lép-

jen az asszony elé. Mi lesz hatásosabb: ha szomorúan, sok világfájdalommal néz Matildra, vagy ha férfiasan követelődzik. De arra a megálapodásra jutott, hogy jobb erről egyáltalában nem gondolkozni. Majd a kelő pillanatban öletszerűen fog cselekedni.

Megérkezett. Belépett Matild szobájába. — Matild egy kis iasztalka mellett ült; az asztalkára egy himzöráma volt rácsavarva. Matild valami kézimunkán dolgozott. Megiepölvé emelte föl fejét.

— Reiner, maga az?

— Igen, én vagyok, csókolom a kezét.

Megfogja Matild kezét és némi illetődéssel megcsókolja.

— Micsoda szép fehér kéz!

Matild visszahuzza szeliden a kezét.

— Reiner, nem szeretem ezt a hangot. En tisztességes asszony vagyok.

— En meg tisztességes férfi. Cinikus bár, de azért becsületes ember. En szeretem magát. Hogy bebizonyítsam, hogy milyen tisztelettel közeledek magához, (itt zsebében elkezd kotorász-

Menyaszonnyi kelengyét

WACHA gőzmosó gyára
 Simonffy-u. 55. Széchenyi u. 6. Varga-u. 35. Verbóczy-u. 14
 TELEFON 839. TELEFNO 840.

Kijelentem, hogy a zárt ülést kérő ívet a házszabályok értelmében úgy, mint eddig, ezután is mindig elfogadom. A tegnapi ülésen történeteket illetőleg kijelentem, hogy ragaszkodva a házszabályokhoz, a zárt ülés kérésének megvan a kelleke és módja, melyek szerint beszédek közben, azok folyamán zárt ülés kérése nem engedélyezhető, mert a zárt ülés célja nem lehet a szövegnyomás. (Élénk hegyesítés a jobboldalon.)

Szombaton, mikor Szmrecsányi a zárt ülést kérő ívet felhozta, úgy emlékszem, azt mondtam neki: «most nem lehet.» Sajnálatomra, az emberi indulatok és idegek általi indokolva, akkor egy lépést tettem, amely okot adott arra, hogy a Ház rendje megzavarodjon.

Jól tudom, hogy négyszázötvenhárom képviselő közül én vagyok az, akinek mindent tünni kell s hogy megharagudtam, sajnálom azt. Még egyszer kijelentem, hogy a zárt ülés kérését meg kell előznie a törvényes eljárásnak, az ember tagadom s ezen tovább nem vitatkozom. A közvélemény pártatlan megítélésére bízom továbbá, hogy helyesen járjak-e el, mikor megtámadtak, a nyilvánosságot előem el akarták zánni. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.)

Felkiáltások a szélsőoldalon: Nem áll!

Návay Lajos elnök: Amint eddig megtartottam a házszabályokat, ezután is megtartom. Felkiáltások a Justh-párton: Most miért nem éjjeleznek?

Barabás Béla: Ne paklizzon a többséggel! Az elnöki kijelentés után.

Mihályi Péter jegyző felolvasta a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Polónyi Dezső: A megtörtént események ki-felajánlást tartózkodok, csak a jegyzőkönyvvel foglalkozom. Szerintem azok, akik az ülésen történetek, jegyzőkönyvbe veendőek. Az eddig gyakorlat ez volt. A Napóba azt írják meg a gyorsírók, amiket hallanak. De olyan eset is előfordulhat, mint például dulakodás, ami nem szavakkal történik s egy a gyorsírók nem kötelesek feljegyezni.

A napló szerint az elnök egyén, integritásában lett megtámadva, az erre vonatkozó nyilatkozatokat a jegyzőkönyvbe fel kell venni. Indítványozza, hogy gróf Andrassy Gyula és Justh Gyula beszédei szövegint jegyzőkönyvbe vételessenek. Ráér arra, hogy az elnöknek személyes ügyét a képviselő padokból kellett volna tárgyalni és nem az elnöki székéből. Mikor az ebből támadt vihar után az elnök harmadszor megnyitotta az ülést, az elnök, a nagy zaj dacára, a vitát be akarta zánni és a napirendet akarta megállapítani. Ebből a felhívásból az ellenzék nem hallott semmit.

Kéri az elnököt, hogy töröltesse ezt a naplóból saját érdekében. Kéri a jegyzőkönyvben azt

is konstatálni, hogy a munkapárt a szombati ülésen báró Láng Lajos intésére felállt és a napirendet meg akarták szavazni, dacára, hogy az elnök szavait még gyorsírók sem hallották. Kéri, hogy ezt megbeszélte-e az elnök a többséggel előre. Indítványozza, hogy ez a jelenet is leírassék a jegyzőkönyvben azzal, hogy a napirend ilyen megállapítása csak azért nem sikerült, mert a gyorsírók kijelentették, hogy az elnököt nem hallották.

Návay Lajos elnök: A jegyzőkönyv helyesen lett fölveve, erre nézve fölolvass egy 1907-ről való precedens. (Zaj a Justh-párton.) A mikor Ugron Gáborral szemben Justh Gyula akkori elnök a jegyzőkönyvvel szemben szerkesztése mellett foglalt állást. Ezt a gyakorlatot akarja folytatni. Így teszi fel a kérdést: Hitelesíti-e a Ház a jegyzőkönyvet mostani alakjában, szemben a benyújtott indítványokkal?

Lovász Márton: A házszabályok értelmében a kérdés feltevéséhez szól. A benyújtott pótlások kiegészítik a jegyzőkönyvet, egész úgy kell velük elbánni, mint a szombati indítványokkal: külön-külön kell róluk szavazni. A Ház minden egyes tagjának módot kell nyújtani, hogy szavazati jogát az egyes pótlásokra nézve is érvényesítse. (Helyesítés a Justh-párton.) Indítványt terjeszt be a kérdés ilyen értelmi feltevésére.

Gróf Batthyány Tivadar: Az elnök precedensével szemben azt a precedens hozza fel, amelyet az elnök a szombati ülésen alkotott. Ha az elnök annyira szeret a precedenseket, hát tegyen úgy, ahogy tegnapelőtt. Akkor külön-külön tette fel a kérdést. Szeretné tudni, hogy mi az oka, hogy ma az elnöknek más az álláspontja, mint tegnapelőtt. Ilyen körülmények között igazán nem lehet csodálkozni, hogy itt nem lehet nyugodtan tárgyalni. Kéri, hogy a kérdéselőtt tegye fel, mint szombaton.

Návay Lajos elnök: A Ház a jegyzőkönyvet hitelesíti egész terjedelmében. Ha hitelesített, akkor semmi pótlásra nincs szükség. Ha nem hitelesítene egész terjedelmében, csak akkor kerül rá a sor a pótlásokra. Ha tehát a hiteles szöveg el van fogadva, akkor a módosítások el vannakelve.

Polónyi Dezső: Rabulisztika! (Zaj.)

Gróf Batthyány Tivadar: Megint vihart akar provokálni! (Zaj.)

Návay Lajos: Utal arra, hogy 1907-ben Justh Gyula is így járt el. Ismétli, hogy a változatlan szöveg elfogadása a többi módosítás elvetését jelenti.

Molnár János: A Háznak módot kell adni arra, hogy a pótlások fölött szavazhasson.

Ráth Endre, majd Holló Lajos szólalt fel ugyancsak a kérdés feltevéséhez. Az utóbbi csodálkozását fejezte ki, hogy az elnök felfogása

ugyanarról a kérdéstről 24 óra átiatt annyira megváltozott.

Az elnök azt fejtegeti, hogy az ő felfogása nem változott meg és házszabálysértés nem történt.

Polónyi Dezső: Berzeviczy szelíeme! Felkiáltások a jobboldalon: Polónyi szelíerre!

Ábrahám Dezső: Ugy látszik, Berzeviczy említése már sértésszámba megy. (Nagy zaj.)

Az elnök: Szombaton csak megnyugtató véget tette fel másképp a kérdést. Alkalmat akar adni a Ház többségének, hogy döntsön ebben. Ha a Ház kívánja, a jegyzőkönyv ki fog javíthatni.

Polónyi Dezső: Rabulisztika és csavarás. (Zajos felkiáltások a jobboldalon: Rendre! — Rendre!)

Ezután Kovács Gyula szólalt fel.

A Hortobágy hasznosítása.

A földmívelési miniszter leírata.

Tudvalevő, hogy Kubik Gyula, mérnök a Hortobágy hasznosítása ügyében a múlt évben ajánlatot tett a városnak. Az ajánlattal foglalkoztak egy ankét keretén belül a földmívelési miniszteriumban. A miniszter ez ügyben az általi leíratot küldte a városhoz:

Múlt évi november hó 30-án 461—20836. sz. a. kelt felirattal elem terjesztvén a közönség azt az ajánlatát, melyet Kubik Gyula mérnök a Hortobágy pusztá hasznosítására nézve a sz. kir. városhoz benyújtott, az ajánlat kivihetőségére és arra nézve, hogy az abban kiállításba helyezett gazdasági előnyök elérhetőek lesznek-e? szakvéleményt kért.

Tekintve a kérdés nagy fontosságát az ajánlatnak értekezleten való megvitatását találtam szükségesnek.

A január 25-én a sz. kir. város képviselőinek részvételével megtartott ezen értekezlet során Kubik Gyula mérnök ajánlata minden részletében a legkimerítőbben megfárgaltatván, arra nézve a következő észrevételek merültek fel:

A vállalat céljainak megvalósításához szükséges vízmennyiségnek a Tisza folyóból való kiemelése nehézségekbe nem ütközik, a csurgalék elvezetésével azonban figyelemmel kell lenni a Hortobágy—Berettyó társulat által épített főcsatorna korlátolt vízvezető képességére.

A harmincezer katasztrális holdnyi terület öntözéséhez tarvbe veit 4500 mp. liter vízmenny-

— Eppen nem intelligens — szót magában Reiner — és lágyan megfogta Matild kezét.

Aztán hosszasan nézett az asszony szemébe. Hosszasan és sokatmondóan, miközben egy mélyet és hangosat sóhajtott.

— Oh Matild, ha maga tudná!

Matild, ugylátszik, tudta, vagy most az egyszer megtagadta női mélyét és egy cseppet seir volt arra kíváncs, hogy tulajdonképpen mit kell tudnia.

— Mondja, Reiner, — fordult na'v arccal a nagyérmelmű lovaghoz — miért néz maga mindig úgy rám, mint egy beteg hal?

— Matildka, — szolt a költő édes hangon, miközben csak a lovagassága óvta meg attól, hogy valami nagy gorombaságot ne mondjon az asszonynak, — Matildka, maga k'ssé szatirikus, de mert ez jól áll magának, nem haragszom érte. En csak egy dolgot szeretnék tudni: vajjon maga más udvarlását is ilyen hívősen fogadja, hogy ne mondjam: visszautasítón?

— Mi jogosítja fel erre a hangra? — kérde felháborodva az asszony.

— A szerelmem, Matild, amely követeli magát. En eddig úgy beszéltem magával, mint egy ideáhal és azt hittem, hogy megért engem. Maga éppen nem tartozik a szentimentális lékek közé. Maga nagyon okos ahhoz.

— Most tehát a józanságához apellálok. Legyen az enyém. Látja, nekem mindenem...

Matild fölugrott:

— Hiszen maga örült!...

— Nagyon kérem magát, — szolt előkező nyugalmommal a férfi — hallgasson meg türe-

lemmel. Aztán majd maga beszéljen és én hallgatok. Ha fölment, akkor várom a jutalmat: ha eltel, akkor éimegyek és — többé nem ismerjük egymást.

— Nos, beszéljen. Most védtelen vagyok magával szemben.

— Hol is hagyta el? Igen, ott, hogy nekem kezében van minden eszköz arra, hogy kényszerítem magát, hogy enyém legyen... En tudom magáról, érti? tudom, hogy maga megcsalta az urát és ha mással megleheti, ne legyen velem szemben sem skrupulózus. Magának már csak azért is szüksége volna egy diszkrét barátira, ki más előtt megvédené és adandó alkalommal a maga ámbijét igazolná az ura előtt. Mert higgye el, én modern, gondolkodó ember vagyok és nem vagyok sem féltékeny, sem irigy.

— En meghallgatnám magát, — szolt az asszony és hangja reszketett a felindulástól. — most maga hallgasson meg engem. En nem teszek olyan hosszadalmas.

Az emebereknek egy részét a szemétdombon élő féreghez hasonlítom. Az ott születik és ott pusztul el, anélkül, hogy tudná, hogy az világn kívül más világ is van. Isten veie, Reiner! És otthagya az elámult költőt.

Az egy darabig tanácstalanul áll. De egyszerre tudatára ébredt annak, hogy itt férfiméltóságán sérelem esett, amit csak boszuval lehet megtorolni.

— Boszu! — lihegte és egy drámai hős hatásos kézzelintésével távozott barátja házából.

— Hitvány női nem! — mormogta magában — hitványság: nő a neved!

És a sors, az Élet színjátékrendezője, Reiner segítségére jött. Mert csakhogy leért az utcára, szembe jött vele Matild férje.

— Szervusz, öregem — üdvözölte Reiner. Reiner némán kezét fogott a férfivel.

— Nátunk voltát?

— Igen — szolt Reiner megtört fájdalommal a hangjában.

— De tulajdonképpen mi bajod? Mért vágsz olyan arcot, mint egy tragikus hős? — kérde a férj.

— Nem tudom — szolt Reiner kétségbeesetten, — vajjon szólak-e? Nem tudom: van-e jogom ehhez. En barátod vagyok, önzetlen, igaz barátod.

— De hát beszélj már, — szolt türemetlenül a férj.

— Mi történt? Beszélj! A fiam? A felesége?

— A feleség!

És zokogott. A könyei lefőzték volna az áprilisi zápor legkövőbb cseppjeit.

Másnap az újságban egy rövid hír jelent meg:

— Megrendítő szerencsétlenség érte a városi társadalmi egy nagy szerepet játszó tagját. Felesége egy éjjel mérget vett be és mire hozzátartozói észrevették, már meghalt. Egy öt éves fiu vesztette el benne az édesanyját. Tettéknek oka ismeretlen.

És Reiner meglegedetten ütött a saját vállára s lirai verset írt a halál menyasszonyához s elégiát a halálról.

nyiség nem elégséges, hanem erre legalább is kat. holdankint 0.6 mp. liter — összesen 180 ezer liter vagyis 18 köbméter veendő számításba.

Az öntözendő területnek a Tisza árvizével tervezett elárasztása és ily módon iszappal való trágyázása a kettős okból nem fogná a kívánt eredményt biztosítani, egyrészt, mert a Tisza vízjárása csak nagyon ritkán emelkedik, oly magasra, hogy az természetes eséssel a Hortobágyra elvezethető legyen, másrészt csak kis eséssel vezethető csatornán iszapjának legnagyobb részét lerakná, mielőtt még az elárasztandó területre érne.

Ugyanezen okból a tervbe vett 30 ezer kat. holdnyi területnek öntözéssel való termésben tartása csak úgy volna biztosítható, ha egyúttal a folytonos és okszerű trágyázásról is gondoskodás történnék.

A Hortobágy szikes természeténél fogva annak trágyázása kiváló szakismereteket igényel, mert különben a talajban lévő különböző sók és trágyahatásait közönbösítik, megsemmisítik.

Mivel a számításba vett 4500 mp. liter helyett az öntözéshez 18000 mp. liter vízre lesz szükség, ebből természetesen következnek, — hogy az egész vízemelőgépezet és a vízvezető csatornák méretei és így azok költségei is emelkedni fognak. De emelkedni fognak a belső berendezés költségei is, mert bármily siknak látszik is a terület, annak magassági viszonyai igen változók és így nagyon sok árokra és föltésre lesz szükség.

Mindezekből következik, hogy a 30 ezer hold öntözésre felvett hat millió korona költségből az öntözés nem lenne megfelelően berendezhető. Azt, hogy mily költséggel lenne a 30 ezer hold öntözése megvalósítható, csak a részletes tervezések alkalmával lehet pontosan megállapítani.

A kérdéses terület jelentékeny része öntözésre, vagy is mezőgazdasági művelésre nem alkalmas, mert megelőzőleg abból a benne lévő sóknak kilugozása válik szükségessé — mely művelet a víz áteresztéséből és olytonos levezetéséből áll. Ezen művelettel azonban igen okszerűen egybekapcsolható a kérdéses területek halastavakká való berendezése. Ilyen tavak az alföldi szikes területeken immár mintegy 3000 holdnyi kiterjedésben állanak több év óta üzemben és teljesen megfelelő jövedelmet szolgáltatnak.

Az ajánlat szerint a 30 ezer holdnyi terület, mint legelő lenne öntözendő és így értékesíthető. Az öntözésnek, hogy valóban hasznót hajtó legyen, a legbelterjesebb gazdasági műveléssel kell egybekötnie, a marhákkal való tömeges szabad legeltetés azzal pedig alig egyeztethető össze.

A kérdés megoldását nehezíti az, — a körülmény is, hogy a szikes területen lévő számtalan apró horpadásból a vizet és nedvességet gyorsan eltávoztatni nem lehetséges és így öntözés után a területnek vigyázatlan legeltetése annak termőképességét hosszabb időre tönkre is teheti.

A Hortobágyon megfelelő öntözéssel és ahhoz alkalmazkodó belterjes művelési móddal kétségtelenül biztos eredményt lehet elérni, amint erről számos hazai és külföldi példa tanuskodik: a hasznosítás e módjára való áttérés esetén azonban a szabad legeltetés a mai alakjában nem maradhat.

Ily kiterjedésű szikes területnek gazdasági hasznosítása sem részletesen sem számos egyéb vonatkozásaiban nem lévén megoldott kérdésnek tekinthető: Az 50 évre való bérbeadás nem ajánlható, legalább is nem a nélkül, hogy a visszaváltás lehetősége a kötendő szerződésben biztosítva és részletesen megállapítva ne legyen.

Megjegyzendő, hogy a szerződéskötés esetén megfelelő óvadék által és más kikötéssel is biztosítékok szerzendők a tekintetben, hogy a létesítendő művek kellően fenntartassanak és a gazdasági kezelés megfelelően történjék.

Az ajánlat tekintetében felmerült ezek az észrevételek annak a megállapítását eredményezik, hogy a szóban forgó ajánlat jelen alakjában további tárgyalásra nem alkalmas, a mi természetesen nem jelenti azt, hogy a Hortobágy öntözés után és más műveletek segítségével való celszerű hasznosítása megoldásánál a magán tőke bevonása mellőztessék, mert megfelelő előfeltételek és biztosítékok mellett kellő tőkével rendelkező magán vállalkozás annak a nagy kérésnek a megvalósítását minden esetre csak előmozdíthatja.

Szükséges azonban, hogy mielőtt a sz. kir. város közönsége a Hortobágy jövő kihasználását illetőleg a végleges állást foglalja, a számba jöhető gazdálkodási módokat alapos tanulmánytárgyává tétessék esetleg kísérletek útján kihasználtsanak.

Ami különösen az öntözést illeti, ennek terén igen értékes tapasztalatok lennének szerzethetők, ha a sz. kir. város közönsége azokat a feltételeknek elfogadásával, amelyeket a múlt évi július 6-án 59814. sz. a. kelt leiratommal küldött szerződés-tervezetben közöltem, a Hortobágy pusztá Ohat nevű részén kijelölt területek öntözésére tervezett berendezés mielőbbi létesítését biztosíthatná. Miután pedig az öntözés csak egyike azoknak a műveleteknek, melyek a Hortobágy kelendő kihasználására vezethetnek és mint ilyenek mértegelés alá veendő részemről, ha a sz. kir. város közönsége erre irányulólag kívánságot terjeszt elém, kész vagyok a Hortobágy gazdasági kihasználását szakközlegem által tanulmány tárgyává tételre illetőleg szakközlegemet a végből a legrövidebb idő alatt kiküldeni, hogy helyszíni szemlék és vizsgálatások alapján e kérdésben részletes javaslatokat tegyenek.

Az előidézett jelentésével elfterjesztett tervek idezárta visszaküldöm.

Serényi gróf s. k.

Khuen a király előtt.

Auffenberg és az osztrák kormány a magyar kormány ellen.

Kétségtelen immár, hogy a trónörökös volt az, aki Auffenberg közös hadügyminiszter és Schemua vezérkari főnök útján először emelte fel tiltakozó szavát a Kossuth-pártnak beigért országgyűlési határozat ellen.

A trónörökös az egész mult hetet Bécsben töltötte, ma is itt van, bevárja Khuen mai kihallgatását és csak este utazik el családjával együtt Brioniba.

Az osztrák álláspontot tudvalevőleg Auffenberg hadügyminiszternek «későn érkezett» jegyzéke tudatta a magyar kormánnyal. E jegyzékben a hadügyminiszter arra hivatkozik, hogy a tervezett országgyűlési határozatot ugyan Bécsben még nem ismerik, de Apponyinak és Khuennek a magyar képviselőházban tett nyilatkozatai olyan színben tüntetik fel annak tartalmát, hogy az méltán kelthetett aggodalmat azokban, akiknek a hadsereg harcképességéről felelniök kell. Ezért kéri a hadügyminiszter a magyar miniszterelnököt, hogy ismertesse meg vele hiteles szövegében a tervezett határozatot.

A magyar kormány a pénteki minisztertanácson precizozta — állítólag írásba is foglalta — álláspontját és megküldte Bécsbe. Itt úgy tudják, hogy az osztrák kormány tegnap átiratot kapott a magyar kormánytól és ezért vasárnap délután gróf Stürgh miniszterelnöknél rögtönzött miniszteri értekezlet volt, melyen Georgi honvédelmi miniszter és Hohenburger igazságügyminiszter vettek részt. Hogy azonban ez az írásbeli tárgyalás a két kormány között nem volt elegendő, bizonyítja, hogy gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter dr. Drasche-Lázár Alfréd miniszteri titkár kíséretében vasárnap este hét órador Bécsbe érkeztek, hogy személyesen tárgyaljanak az illetékes tényezőkkel.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök, aki a Magyar Házban szállott meg, tegnap este senkivel sem tanácskozott, és ma reggel is csak Hazai Samu honvédelmi miniszter látogatását fogadta.

A miniszterelnök egy óra hosszáig tárgyalt a honvédelmi miniszterrel, és közben megkapta

a kabinet-iroda értesítését, hogy a király délelőtt 11 órakor Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadja.

Félhivatalosan ehhez még hozzá teszik, — hogy a miniszterelnök a maga elhatározásából tartotta szükségesnek, hogy Bécsbe utazzék és öfelségétől kihallgatást kérjen. Félízenegy órakor Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök kocsiába ült — Schönbrunnba hajtatott és 11 órakor megjelent a király előtt.

A miniszterelnök mai audienciáján rámutatott az uralkodó előtt ama nehézségekre, amelyet a bécsi körök fellépése neki a magyar parlamentben okozott.

A miniszterelnök véleménye szerint a parlamenti obstrukció már szunnyadóban volt, mikor a bécsi támadások a Justh-pártot újból erős akcióra buzdították.

Presbiteri gyűlés.

A református egyház ügyei.

A debreceni református egyháztanács csütörtökön, március hó 7-ikén délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart a következő tárgysorozattal:

Jelentés arról, hogy a folyó évi február 3-án tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve és végzése február hó 7-ik napján hitelesítették. Arvay Géza és Györfly István új presbiterek eskütétele. Az egyházközszégi bíróságban, árva ügyi bizottságban, gazdasági bizottságban, ösztöndíjosztó bizottságban, iskolákat építetető vegyes bizottságban, a parochiális bizottságban, bérházépítetető bizottságban, egy-egy helynek betöltése. Dr. Baltazár Dezső püspök úr költözésközléséről a számla. A városi tanács ez évi 2938. sz. határozata a tűzifailletőség kiszolgáltatása tárgyában. A közigazgatási bizottság 1911. évi 1265. sz. határozata a közbirtokosságok és volt urbéres birtokosságok osztatlan állapotban lévő, közösen használt erdők ügyviteli szabályzata tárgyában. A városi tanács ez évi 2089. sz. határozata a néhai Nagy Jánosné alapítványára vonatkozó alapító oklevél megküldése tárgyában. A városi tanács ez évi 2937. sz. határozata a sziv-utcai óvoda átadása feltételeinek közlése tárgyában. A főispáti egyházkerület 1911. évi 387. sz. végzése a főiskola részére eddig adott hozzájárulások továbbra is fizetése tárgyában. A főiskolai gazdasági tanács ez évi 156. sz. alatti végzése az Egyház-tér 10. és Vár-utca 11. sz. alatti volt tanári lakások váltása tárgyában. A főiskolai gazdasági tanács 1911. évi 926. sz. végzése Kiss György gyakorló-iskolai tanító fizetésének rendezése tárgyában iskolaszéki véleményvel. A főiskolai tanács ez évi 145. sz. végzése Kiss György gyakorló-iskolai tanító korpótléka tárgyában. A gazdasági bizottság betérjesztte az 1912. évi költségelőirányzatot. A parochiális bizottság betérjesztte a parochiális körök szerinti szervezkedés szabályzatának tervezetét. A bérházépítetető bizottság előterjesztést tesz a Magyar Földhitelintézetből felveendő 320,000 korona kölcsönre vonatkozólag. Márton Imre ügyvéd jelentése Hegedüs István és Katona Juliánna házastársak kölcsönös végrendeletéből folyólag egyházunkra váró reménybeliségről. A homokkerti református lakosság megbízottainak kérvénye a homokkerti templom-alap javára gyűjtés engedélyezésére. A gazdasági bizottság ez évi 86. sz. végzése egyházunk tanítóinak 200—200 korona drágasági pótlék, a tisztviselőknek korpótlék és lakbér, a harangozóknak lakbér, illetve fizetésajvítás, az énekvezetőknek korpótlék adása iránti kérvények tárgyában a tanítótestület újabb kérvényével. A városi tanács ez évi 1056. sz. határozata hat tanító azon kérvénye tárgyában, hogy lakásaikba villamos világítási berendezés létesíttessék. Az iskolaszéki elnök jelentése Ormos Lajos tanító fizetésének helyesbítése tárgyában. A gazdasági bizottság ez évi 177. sz. végzése a harangok állványainak javítása tárgyában. Az iskolaszék folyó évi 65. sz. végzése Háló Sándor tanítónak lakás adása tárgyában. Az iskolaszék ez évi 148. sz. végzése Pethő István iskolagondnok

számadása tárgyában. Az iskolaszék ez évi 150. sz. végzése Háló Sándor tanítónak az ipariskolába vallásintézői alkalmazása tárgyában. Az iskolaszék ez évi 66. sz. végzése, hogy Nagy Károly tanító a vallásintézői és egyházi énekek-ből és ezek tanítási módszeréből a vizsgálatot leletette. Az iskolaszék ez évi 31. sz. végzése Kiss Lajos macsi tanító vallásintézői tárggyában. Az iskolaszék ez évi 5. sz. végzése OZng János tanító szabadságának meghosszabbítása és helyettesítése tárgyában. Pénzes Sándor gazdasági bizottsági elnök jelentése a nagytemplomi villamos óra még fizetetlen költségeinek utalványgyűjtéséről. Az iskolai vegyes bizottság ez évi 93. sz. végzése Arany S. Arpád gyógyszerész adományáról. A Kisbirtokosok Országos Földhivatalintézetének meghívója a március 10-én tartandó közgyűlésére. A mitrovicai ág. ev. hitközség segélykérvénye. A nőpariskola felügyelő bizottságának kérvénye az Egyház-tér 5. sz. házánál birt helyiségek bérletének 1913. április 30-tól három évre meghosszabbítása iránt, a gazdasági bizottság véleményével. A segélyek iránti kérvények elbírálásáról tett küldöttségi jelentés. Dicső József lelkésznek Tóth Miklós és felesége Bujdosó Mária-nak adományáról tett jelentése.

A bálók világából

A kereskedő ifjak táncmulatsága.

Fényesen sikerült táncmulatság volt vasárnap a «Bika» szál oda dísztermében. A kereskedő ifjuság tartotta meg szokásos bálját, mely a legmesszebbmenő igényeket is kielégítette. Már este kilenc órakor színes, eleven képet nyújtott a zsufolást megieit díszterem. Debrecen város egész kereskedő világa megjelent ott. A terem gyönyörűen fel volt díszítve. A háttérben egy egész pálnaerdő pompázott, hol a kényelmes panitlagokon kedélyesen beszélgetett a mamák gyönyörködött csoportja.

A Rácz Károly és fiait kitűnő zenekarának vértpezsdítő nótáira táncra perdült a fiatalság és egyre emelkedettebb hangulatban kipirult bol-arccal ropt a táncot.

A mesésen sikerült táncmulatságon megjelent hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Farkas Györgyné, Held Józsefné, Kovács Sándorné, uBray Istvánné, özv. Nagy Gáborné, Nagy Lajosné, Rothmann Mórné, Máthé Imréné, Fazekas Endréné, Brózik Endréné, Hüttner Függesné, Tóth Imréné, Tóth Ferencné, Karpely Péterné, Nagy Lajosné, Kanacsongyi Sándorné, Grósz Mórné, eBse Imréné, Nickelburg Izaborné, Váradihelyi Andrásné, Munkácsy Istvánné, Hardt Vilmosné, özv. Ormós Gáborné, Vass Menghértné, Edelmann Istvánné, Buray Sándorné, Kocsis Jánosné, Toka Ferencné, Hegedűs Józsefné, Erdey Györgyné, Tóth Károlyné, Ferenczy Istvánné, Móricz Józsefné, Zeller Edéné, Neunayer Jánosné, Nagy Sándorné, Bagi Istvánné, Csendes Károlyné, Hechner Károlyné, Kontsek Kornélné, ifj. Ganovszky Lajosné, László Mihályné, Szentpétery Gáborné, özv. Romhány Györgyné, Nagy Sándorné, Papp Józsefné, Szabó Miklósné, Papp Imréné, Feldmann Sámuelné, özv. Magyaróssy Zoltánné, Faragó Istvánné, Molnár Jánosné, Tóth Béláné, Nagy Béláné, Kovács Andrásné, Szabó Sándorné, Braun Hermanné, Oláh Sándorné, Nagy Jánosné, Hadházy Józsefné, Kiss Lászlóné, Szapannos Alajosné, Sarkady Gyuláné, Horváth Iréné, Nagy Albertné, Lukács éBláné, Pásztor Károlyné, (aBlkány), Papp Jánosné, özv. Morvay Sötérné, özv. Goda Sándorné (Sámson), Makay Zsigmondné, Némethy Györgyné, Vértessy Jánosné, Weisz Jakabné, Molnár Jenőné, Gyurcsik Józsefné, Weinrauch Pálné, Nagy Imréné, Iklódy Jánosné, Malmáister Gyuláné, Scheppel Béláné, Boros Józsefné, Faragó Jánosné, Besenyei Gyuláné, Nagy Jánosné, Katzer Jánosné, Gyuth Antalné, Komlóssy Dánielné, Ince Sándorné, Mayer Jánosné, Baik Mihályné, Szoboszlai Istvánné, éBn Istvánné, özv. Várady Józsefné, Rácz Károlyné, Bogdán Zoltánné, Szijjártó Jánosné, Schvartz Józsefné, Czily Mihályné, Szabó Ferencné, Schön Józsefné, Horn Rezsőné, Méhész Józsefné, Horváth Károlyné, özv. Kovács Jánosné, Suk Pálné.

Urleányok: Némethy Bözsike, Vértessy Juliska, Vértessy Zsazsa, Pénzes Juliska, Berger Margit, Kovács Ilona, Morvay Manczika, Burai nővérek, Nagy Irma, Nagy Berta, Rothmann Lenke, Bozsik Valéria, Kiss Mariska, Hübner Mariska, Kárpóli Gizike, Nagy Mariska, Erdey Irénke, Grósz Szerénke, Besé Vilma, Besé Rózsika, Munkácsy Margitka, Gyüre Berta, Hardt Euska, Ormós Jolánka, Ormós Rózsika, Vass Emmauska, Frank Erzsike (Nádudvar), Edelman Margitka, Tokai Piroška, Buray Rózsika, Hegedűs Juliska, Kocsis Juliska, Kocsis Irénke, Tóth Ilonka, Tóth Annuska, Erdey Mariska, László Katica, Szentpéteri Juliska, Bonghai Rózsika, Balogh Zsazsa, Nagy Erzsike, Papp Micike, Feldmann Jolán, Molnár Katalin, Molnár Bözsike, Lévárd Szilvika, Vajda Rózsika, Schvartz Helén, Tóth Anna, Mátyás Juliska, Faragó Mariska, Kovács Izabella, Kovács Margitka, Szabó Olga, Szabó Boriska, Braun nővérek, Oláh Bözsike, Oláh Izvika, Nagy Erzsike, Udvarhelyi Veronka, Hadházi Etelka, Hadházi Mariska, Kiss nővérek, Szapannos Eszika, Albert Erzsike, Sarkad Gizike, Horváth Mariska, Feldmann Ilonka, Pásztor Ilonka (Balkán), Kovács Erzsike, Lázár Szeréna, Molnár Juliska, Neumann Ida, Nagy Piroška, Bagi Etuska, Bagi Elza, Markbreiter Margit, Lechner Mariska, Malmáister Annuska, Scheppel Erzsike, Borsos Bözsike, Faragó Juliska, Diehn Kafa, Katzer Lenke, Király Margitka, Király Juliska, Ince Margitka, Komlóssy Mariska, Baik Mariska, Szoboszlai Margitka, Szinner Margitka, Várady Manca, Várady Rózsika, Rácz Irénke, Bogdán Ilonka, Szijjártó Rózsika, Szijjártó Eszika, Feldmann Ilonka, Czili Margit, Szabó Margit, Gaál Piroška, Ganovszky Margitka, Goldstein Piroška, Méhész Vilma, Horváth Imuska, Szalay Irénke, Kovács Margitka, Bogdán Rózsika.

A honvédelmi miniszter a városhoz

Fegyvergyakorlatok a lavaszaj.

A min. kir. honvédelmi miniszter az alábbi értesítést küldte Debreczen város tanácsához:

A min. kir. honvéd gyalogyságnál és a budapesti 1., debreczeni 2., váci 6., pápai 7., pécsi 8., váradí 10. honvéd huszár ezredeknél a f. évben az eddig is szokásos augusztus, szeptember havi fegyvergyakorlatokon kívül még május hó 28-ától a honvéd huszár ezredeknél június 24-ig fognak fegyvergyakorlatokat tartatni.

Felhívom a törvényhatóságot ezt azonnal a legrövidebb körben, a helyi szokásos módon, azon hozzáadással közhírré tétetni, hogy a min. kir. honvéd gyalogység, valamint az 1., 2., 6., 7., 8. és 10. honvéd huszár ezredek állományába tartozó azon nem tényleges legénységnek, mely a f. évben fegyvergyakorlat teljesítésére kötelezve van, (a tartalék 1909., 1907., 1095., 1903. és 1901., továbbá a pórtartalék 1909., 1907., 1905 és a közös hadseregtől származó 1901. évfolyamaihoz tartozó azon legénységi egyének, kiknek valamely különös tényleges szolgálat ezen fegyvergyakorlat rovására nem tudatott be, továbbá mindazok, akik előző évről a fegyvergyakorlatnak elhalasztása stb. folytán azt a f. évben utánpótolni tartoznak), megengedtetik, amennyiben a fegyvergyakorlat polgári foglalkozása, kereset, vagy magánviszonyai következtében egyik vagy másik fegyvergyakorlati időszakban öhajta teljesíteni, hogy ebből kérelmét azonnal az illetékes vagy tartózkodási hely honvéd kiegészítő parancsnokságnál, vagy saját ezred parancsnokságánál szóbelileg, vagy írásban, esetleg levelező lapon az ezred sorozási évfolyam és anyakönyvi lapszámmal fel-említése mellett bejelentsen.

Amennyiben az őszi fegyvergyakorlatra előírt állományt megengedi, a behívások a jelentkezések figyelembevételével mellett fognak esz-

A pozsonyi rablógyilkosok.

Folyik a tárgyalás.

A tárgyalás két első napját Benes Józsefnek a kihallgatása foglalta le s csak vasárnap került a sor Rapcsányi Ignácra, a második vádlóra, akinek a kihallgatása még a mai napot is igénybe veszi. Rapcsányi, ez a tizenhét éves kamasz, akit a rablógyilkosságban való bűnrészességgel vádol az ügyészség, már sokkal konfuzusabban védekezik, mint Benes József.

Petőcz Gábor elnök vasárnap reggel féltizkor nyitotta meg a folytatódó tárgyalást. Elrendelte a másodrendű vádlott, Rapcsányi Ignác elővezetését.

Rapcsányi Ignác kihallgatása során előadta, hogy az apjától, aki a várkaszármájában kantáros, egy arany gyűrűt lopott. Ezért elkergették hazájáról. Keresetre nem tudott szert tenni s így került a zülüs útjára. Stepetákkal a nyélon egy bécsi menhelyen ismerkedett meg, míg Pozsonyba jövet Kiliánnal találkozott, aki céljukra egy a pozsonyi hajóállomáson eikövetelt betörésselopás folytán alkalmas társnak bizonyult. Legelőször Rapcsányi apjához terveztek betörést, de az utolsó pillanatokban lemondtak a tervről, s csak egy nyugat loptak el az udvarról. Ezt eladták, s ennek árából éltek egy napig. Ekkor ismerkedtek meg Benessel, aki a konstantinápolyi autómotiluthoz kölesönt akart fevenni. Ez nem sikerült, tehát ismét bűncselekményen törték a fejüket. Mivel a verekenye irablás nem sikerült, új-ból felmerült a Némeihé trafikjának a kirablási terve. Eleinte reggel akarták a tettet elköveini, de Rapcsányi kijelentette, hogy reggel nagy a forgalom a trafikban és így estére halasztották a betörést.

Az elnök kérdésére a vizsgálóbíró előtt tett vallomásától eltérőek kijelenti, hogy nem Benes, hanem Stepeták volt az, aki azt mondta: «Beide sind alt, da kann man leicht anhängen.»

Délben tízenkét órakor Petőcz elnök a tárgyalást félbeszakította és hétfő reggélre halasztotta.

Hétfőn féltizkor nyitotta meg az elnök a folytatódó tárgyalást. Ma megérkezett dr. Bárfi Wirtz, a bécsi törvényszék elnöke és dr. Schafner bécsi vizsgálóbíró, akik a vádlottaknak Stepetákkal való szembesítését végig fogják hallgatni. Hogy ez minél előbb megtörténhessen, ma délután is lesz tárgyalás.

Dél előtt folytatott Rapcsányi Ignác kihallgatását, amelynek befejeztével szembesítették Benes Józseffel. A szembesítéssel Benesnek és Kiliánnak egy még ki nem derített bűne is napfényre került. Elmondta ugyanis Rapcsányi, hogy Beres bevallotta neki, hogy még 1909-ben Kiliánnal betörték a Hungaria-kávéházba és a főpincér szekrényét feltörve, abból 140 koronát elvittek.

Benes erre megjegyezte, hogy a betörést és a lozást Kilián köveite el.

A szembesítés után Kilián kihallgatása következett.

közöltetni.

Tüntetés a magyar választói jogért. Zágráb-ból jelentik: A szociáldemokrata párt tegnap népgyűlést rendezett, hogy rokonszenvét fejezze ki a magyarországi egynapos sztrájk és a választói jogért vívott küzdelem mellett. Körülbelül három ezer munkás, nagyon sok diák és polgár is volt a gyűlésen. Buksek munkásvezér szónokolt a magyar proletáriátus harcáról, aztán a horvát szerb koalíció nevében Jambrisek beszélt a magyar-horvát konfliktusról, amely abban a pillanatban eltűnnék a föld színéről, mihelyt Magyarországon és Horvátországban is népparlament lenne. A tüntetők egyre éltették a magyar demokráciát, a Justh-pártot, az általános választójogot s közben ily kiáltások hangzottak: Pusztuljon Khuen! Le Cuvajjal! Az iticán és a Ferencz József-téren ment végbe a nagy tüntetés s első alkalom, hogy Zágráb utcáin Magyarország irányában barátságos demonstráció volt.

— **Eltűnt próba-tanonc.** Scharz Jenő 12 éves próba-tanonc, ki a Varga-utca 40. szám alatt lakik, ma megszökött a gazdájától és valahol a városban csavarog. Személyleírása: kerek, barna arcú, fekete haja és szemöldöke. Barna téli kabátot, sapkát és csizmát visel. A rendőrség nyomozza.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

— **Gyilkosság az Olajútban.** Az Olajút kis korcsnójában tegnap valami ügyből kifolyólag összeszólaikozott egy Nemes József nevű ember a barátjával, Kállay Sándorral. Az összeszólaikozásnak verekedés lett a vége. A verekedés hevében aztán Nemes egy bicskával úgy megszúrta Kállayt, hogy az menten összerogyott. Kállayt a mentők vitték el, de nem tudták segíteni rajta, amennyiben pár óra múlva meghalt sebeibe.

— **Gázoi a villamos.** Tegnap délelőtt 10 óra tájban a Kistemplom előtt járó-keleőknek izgalmas látványban volt részük. Az arrafelé haladó 3. számú villamoskocsi ugyanis elgázolt egy Tóth István nevű embert. A szerencsétlen ember súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy sebesülése nem életveszélyes.

— **Álkujsos belőrő.** Panaszolta a rendőrségen Nagy Róza Kossuth-utcai lakosnő, hogy vaiaki álkujsossal a lakásába behatolt s ott zártatlan helyről ellopott egy négysoros korall-nyakéket, továbbá a konyhából egy pár finomabb kését. A rendőrség nyomozza a tettest.

— **Egy debreczeni uri család gyásza.** Mely és súlyos csapás érte Debreczen város társaséletének egyik népszerű és rokonszenves tagját, Erber Ernőt és családját. Egyszeren kis fiát, Vilikét 7 éves korában ragadta ki a halál az édes sorából. Az elhunyt kedves fiucska a család személfénye volt, akit becéztek, dédelgették s mégis a sors másképpen határozott felette. A gyászoló család és rokonság iránt városszerte őszinte és meleg részvét nyilatkozik. A kis Erber Vilike temetése ma délután 3 órakor volt a Sinonffy-utca 2. alatti gyászszobából.

— **A kűlönc tolvaj.** Weisz Zsigmond Széchenyi-utca 50. sz. alatti lakos, cirkusz-tulajdonos házába ismeretlen tettes behatolt s onnan egy nyitott szekrényből 100 koronát elvitt. Érdekes, hogy ugyanabban a szekrényben a pénz mellett még egy igen értékes arany és ezüst halm is volt, de a tolvaj ezeket nem vitte magával.

— **Öngyilkos ügyvéd.** Neves ügyvéd volt Temesvárott dr. Bleyer Izsó. Néhány évvel ezelőtt idegbeteg lett és a Niedermann-féle szanatóriumba vitték. Bár hozzátartozói külön megfizették azt a kikötést, hogy állandóan ápoíó legyen mellette, Bleyer a szombatról vasárnapra virradó éjszakán mégis alkalmat tudott találni arra, hogy egy ablak-redőny zsinórjával a vízvezeték csapjára felakaszthassa magát. Csak reggel vették észre az öngyilkosságot, amikor a tragikus sorsu ügyvéd már halott volt.

— **Haverda ügyésze meghalt.** A Haverdapör révén országos neve lett dr. Winckler István szabadkai kir. ügyésznek. Kevéssel a tárgyalás után az igazságügyminiszter megvonta Wincklertől az ügyészi megbízatást s a budapesti polgári törvényszékhez helyezte át bírónak. Winckler István, ki azóta visszavonultságban élt, a minap tüdőgyulladását kapott és szombaton este meghalt.

Hamis gyilkossági vád

A megvádolt rendőrség.

Nagykárolyból írják: Nagykárolyban van egy két nevű újság, amely abban leli éppen nem ártatlan gyönyörűségét, hogy az ottani rendőrség ellen utonutfélen hintegeti a rágalom magvát, amely magok azonban sehogy sem tudnak kikelni, mert a jóízű közönség minden különösebb főindulás nélkül agyontapos.

Ez a két nevű újság egyik számában arról adott hírt, hogy az ottani rendőrség fogházában egy fogoly gyanus körülmények között meghalt. A szja véres volt, tehát — mondja a kis szelid újság — erőszakos halállal mult ki a szerencsétlen ember.

A nagykarolyi rendőrkapitány a lapközlemény megjelenése után hivatalból vizsgálatot kért az ügyben arról is inkább, mert meggyeszte szóbeszéd tárgyát képezte az esett.

Ma délután a szatmári királyi törvényszék részéről Morvay Károly vizsgálóbíró és dr. Vajay Imre törvényszéki orvos ktszálltak Nagykárolyba, hogy a fogház halottját ekszumálják.

A megejtett boncolás során megállapították, hogy a halált nem külső erőszak, hanem szív szélhűdés okozta.

Ezzel azonban még nem záródott le a szenzáció aktája. A nagykarolyi rendőrség — még pedig elég joggal — elégteltel kér a meghurcoltatásért.

Nem szándékunk itt különösen megállapítani annak a bizonyos lapnak a tendenciáját, azt azonban megállapíthatjuk, hogy az ilyen elhamarkodott és pusztán szenzációhajhászásban összetekelt lapközlemény igen alkalmas arra, hogy a közönségnek a sajtó iránti bizalmát megrendítse.

Összeomlott épület.

Hogy építenek házakat a külsőségeken?

Nem első esett Debreczen városában, hogy a külsőségeken egy rosszul össze toldozott-foldozott ház összeomlik.

Tegnap reggel jelentették a mentőknek, hogy az elmúlt éjszaka katasztrófa történt a Bihari-telepen: egy ház összeomlott.

A mentők és a tűzörség ki is vonultak a helyszínre.

A szerencsétlenség híre rövid idő alatt futó tüzként terjedt el nemcsak ott, a beomlott falhoz közel eső utcákon, hanem az egész városban is. Természetesen, mint ahogy az rendszertörténi szokott, úgy most is, itt is, ott is tulzottan kiszínezve vitték el egyesek a hírt, mire nagy volt mindenütt a rémület.

A katasztrófaról elterjedt hírek azonban szerencsére tulzottak voltak.

A rendőrség is kivonult a helyszínre. Mile Pál kapitány élén. Megállapították, hogy bár a Bihari-telep Keresztessi-utca 66. sz. alatt lévő épület összeomlott, nagyobb szerencsétlenség nem történt.

A megállapítás szerint a ház egyik fala omlott be, amelynek egyes törmelékei aztán megsebesítették Vékony András napszámot, és feleségét, akik a lakásban aludtak. A sérülések elég súlyosak, de korántsem életveszélyesek. Megállapították azt is, hogy történt a szerencsétlenség, illetőleg hogyan omlhatott be a fal. Egész pontosan kiderült, hogy a kőalapon álló vályogfal a nedvesség folytán átázott és ennek következtében lecsuszott s így érték egyes része aztán a lecsuszamlás folytán az alvó napszámot és feleségét.

Legfigyelemreméltóbb azonban az a körülmény, hogy az épület rendkívül el volt hanyagolva s így tehát a felelősség mondhatni nagy részben a gazdát terheli, aki nem törődött —

ugy látszik — valami nagyon ezzel a házzal.

A rendőrségen most úgy intézkedtek, hogy az épület minél hamarabb való renoválását elrendelték. A renoválás most hatósági ellenőrzéssel fog végbemenni s remélhetőleg ezzel aztán elejét veszik egy másik ehhez hasonló szerencsétlenségnek.

Kovács Sándor háztulajdonos ellen haladéktalanul megindították az eljárást.

Érdekes, hogy Kovács Sándor saját maga fabrikálta az egész lakóházat, habár a házépítéshez egyéb kvalifikációja nincs, minthogy foglalkozása — házmester.

A vihar.

Nem volt tisztán érthető, mit jelentsen ez a könnyedén odavetett kifejezés. Vagy vissza kell vonulniok, vagy elpusztulnak; mert a barrikád védelmére gondolni sem lehetett.

Mégis bátorítónak hatottak e szavak. Tréfa és kacagás szólt.

A fekete szakállas ember feállította az öt fegyverest. Akié a puska volt, a középre, a zászlóhoz jutott. Irigylő pillantások estek feléje.

Csend volt most, csak néha döngött a távolról heves léptek hangja és valahol egy kutya vadul vonított. Az alkonyi szürkesség teljesen eltűnt, halkán terült el az éjszaka. A házak sötétek lettek és a kövezet fehérebbnek látszott.

Elmult egy óra és utána ismét egy. Elhagyták állomásait, csoportba verődtek össze és beszélgettek. A fekete háztömegek sűrűjében olykor gyöngye viláosság jelent meg. Valaki cigarettára gyújtott és a sárgás láng a sötétségbe tünt zászlót megint pirosra festette.

— Ezer ördög! — szólt a feketeszakállas ember halkán, — őrszemeket kell kiküldenünk, kiőrben egyszerre ütnek rajtunk. Seholy egy fia-közök!...

— Hová mennének? A sötétben mindenütt röhögés beléjük akadnak, — vélte vaiaki a nonakultán, — már akkor inkább együttmaradunk!

— Ugy bizony.
— Nos, senki sem akar? Jön velem valaki? — kérdezte a feketeszakállas hangosabban.

— En! — kiáltotta Slivin, mintha vaiaki előrefuszkolta volna és a vezető mellé állt.

— Ez szép... Kettő elég is; menjünk, testvér!! Nálad a revolvered?

— Hogyne, — felelt Slivin lázasan renegeve.

— Akkor előre!
A sötétben átmásztak a ládákon és a lépcsőn s a barrikád előtt találták magukat.

Innen és tul egyazon ut huzódott, de ezen az oldalon nagyobb volt a viláosság és kietlen üresség, annyira, hogy Slivint sajtó busongás szállta meg, mintha temetőben járna. Léptek bántón hangosak voltak és a szive sebesen dobogott.

— Csak bátran, bátran előre, gyáva fickó — szólt magához és végtelen kétségbeeséssel gondolta rra, hogy mit mondana Sinotska, ha izzadtságos, hideg arcát kimeredő szeméit és homlokára hulló csapzott haját meglátná.

A sarkon befordultak és a barrikád, mely innen kedves és kellemes látvány volt, mintha a házuk volna, eltűnt szemek elől.

Sötét volt, csak az ut köve fénylett kissé fehéresen.

Mozdulatlan csend és pusztaság feküdt az uton.

Mikor azonban egy szabadtérre értek, a templom sötét tömege megett gyöngye vörös fényt pillantottak meg, mely majd halványult, majd ki világosodott és távoli fegyverropogást hallottak.

Folytatás.

VOITN GYÖRGY.

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Bejárat a Klausál-téri villamos vasút megállójától.

Udvari szoba személyenként világitással és kiszolgálással K 1.60

Utcai szoba személyenként villanyvilágitással és kiszolgálással. K 2.40

Ugy az utcai, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója.

Grimm Pensio

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

Elkelő, csendes, központi fekvés, szabad kilátással a Dunára és a budai hegyekre; az „ugol Királyné“ és „Hungária“ szállók közelében. A földalatti és városi villamos megállóhelye tőzsomszédságában.

Modern külföldi pensiók mintájára külön e célra épült helyiségben, elegáns új berendezéssel. Központi fűtés, állandó hideg és melegvíz vezeték minden szobában; villanyvilágitás; fürdők; folytonos lifszolgálát. Külön lakosztályok beépített fürdőszobával. Társalgó és ebédlő termek, olvasószoba. Elismert elsőrendű könyha.

Interurban telefon 176-63.

1878 - 1912

KELETI J.

budapesti cég (IV. Koronaherceg utca 17.) orvos-sebészeti műszerek és kötszerek gyára

ez idén üli meg fennállásának 34. évfordulóját. A cég ez alkalommal egy a maga nemében páratlan,

dus, ábrás jubileumi árjegyzéket bocsát ki,

amely ezen szakmában minden tudnivaló, legmodernebb újdonságot tartalmaz, szakszerűen rendezve és megmagyarázva és melyet bárkinek — kívánatra — ingyen és bérmentve küld.

A cég főbbekkel és specialitásai:

- Hygiéniai gummiárak.
- Cs. és k. szab. sérvkötők.
- Testgyógyító gépek.
- M. kezek és műlábak.
- Műfüzők, haskötők, mellfüzők, melltartók, hátegyenesítők
- Gummi-görccsér-harisnyák.
- Gyógyvillanykészülékek.
- Betegápoló kocsik és szoba-ürszékek.
- Betegápolási és a beteg kényelméhez szükséges, kozmetikai-, utazási-, masszázs- és manicure cikkek.

ÜZLETI ELVEI: Gyors és pontos kiszolgálás, szakszerű elintézés, jutányos gyári árak, legelőkeltebb hazai ipar!

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hővízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes isz. pürdők, iszaporogatók, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuszabántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés intányos árak. — Gyógy- és zenedij nines. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyro.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak

1 szelvény 7 kor.
1 szelvény 10 kor.
1 szelvény 15 kor.
1 szelvény 17 kor.
1 szelvény 20 kor.

Siegel-Imhof Brünn.

Itt találják ingyen és bérmentve. Az előzők a magánvagyó szövet, ha szelvényeként kívánják a Siegel-Imhof cégétől, a gyári árak mellett meg, az jelentékeny. Szakszerű, legelőkeltebb árak. Ötlet választék. Minőség, gyorsaság, tisztaság, még a legelőkeltebb rendezettség, rendezés és árban.

HOROVITZ ZSIGNOND könyvnyomdája és hirlapkiadó vállalata

DEBRECZEN, Darabos-utca 7. szám (saját ház).

KÉT VILLANYERŐRE BERENDEZETT TYPOGRAPH SZEDŐGÉPPSEL, GYORS-SAJTÓVAL ÉS SEGÉDGEPEKKEL UGYSZINTEN A LEGMODERNEBB BETŰFAJOKKAL DUSAN FELSZERELT KÖNYVNYOMDA.

XLIV. évfolyam „**DEBRECZEN**“ XLIV. évfolyam politikai napilap kiadóhivatala.

V. évfolyam „**ESTI HIRLAP**“ V. évfolyam politikai napilap kiadóhivatala.

TELEFON 412.

IZLÉSES KIVITELBEN KÉSZÜLNEK: Bál- és esketési meghívók, feltűnő falragaszok, ipari és kereskedelmi nyomtatványok, árjegyzékek és gyászjelentések gyorsan és pontosan.

KÜLÖNÖS GONDOT HELYEZEK A NYOMTATVÁNYOK JUTÁNYOS ÁRBAN VALÓ ELKESZÍTÉSÉRE.

Bál után

Összes ruháimat

Piacz-utca 22. (Glück-cég). Csapó-utca 30. Hatvan-utca 11.

tisztítás végett
Hrabéczyhez küldöm.

Apró hirdetések.

Tíz szög 80 fill., minden további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Bulorokai, kongyberendezéseket raktáron tart
Béni József asztalos (Csapó) Berek-utca 8

GAZCSÓVER különféle nagyságban eladók
Bővebbet a kiadóhivatalban

FIATAL gyermektelen házmester felvételik Dera-
bos-utca 7.

**MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
VART KERESSEK. KURUCZ BELA EÖTVÖS-
UTCA 51. SZ.**

Nemi bajoknál, húgyvesztés, tripper-kórnál csak a
LARING-CAPSULÁK, mint legbiztosabb és leggyorsabb
hásműve 8 koros beküldésel ingyen postaköltséggel szállítja

ILLES ANTAL gyógyszerháza Szabadka.

Eladó házhelyek.

A sámsoni útfélen, a Csapóker-
meletti Geréby-telepen termő szőlővel
beültetett 3 00 négyszögöl föld tetszés
szerinti 150, 200, 300 négyszögölös
parcellákban eladó.

Ingyen felvilágosítást ad s vevőnek
díjtalanul nevére iratja, sőt arra olcsó
kölcsönt és építkezési engedélyt kies-
közöl az eladással egyedüli megbízott

Dezső László

irodája

Morgó-utca 19.

3703 - 1912. P. sz.

HIRDETMÉNY.

A debreczeni kir. törvényszék köz-
hírré teszi, hogy Lestyán Adorján kir.
közjegyző részére a debreczeni kir.
közjegyzői kamara 174 - 1912. kjk. sz.
végzésével a f. évi február hó 22-től
kinevezett Molcsányi János közjegyzői
helyettes működését megkezdettei
Debreczen, 1912 február 24.

Bagossy sk.
kir. t. bíró

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Steiner-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Bicsófi József
lelkészelnök.

Typographiák szedve, Debreczen, Darabos-utca 7. sz. Typograph szedve.

Szép kereset

kinálkozik oly urnak, vagy hölgynek,
aki egy elsőrangú Élet- és Gyerme-
biztosító-intézet részére működni óhajt.
Rövid sikeres próbaműködés után:

fixfizetés

esetleg jól javadalmazott

kerületi főügynökség.

Szakismeret nem szükséges, mert
kezdők alapos beoktatásban
és támogatásban részesülnek.

Nyugdíjképes állás.

Kimerítő írásbeli megkeresések:
BUDAPEST, IV., Váci-utca 12.
II. emelet 2. sz. alá intézendők.

Hirdetmény.

A református egyháznak a Hatvan-
utca és Egyháztér szegletén levő telke-
ken épülő bérházban a földszinten rak-
tárral és pincéhelyiségekkel ellátandó
boltok, továbbá egy a földszinten, mint
az első-, második- és harmadik emele-
ten fürdőszobákkal, melléképítményekkel el-
látott modern lakosztályok lesznek, me-
lyeknek bérletére a bérház építő bizott-
ság az eddig is megnyilatkozott nagy
érdeklődés folytán már most alkalmat
szolgált.

A tervrajzok az egyház hivatalában
Hódy Béla levéltárnoknál, az építési iro-
dában Tóth Istvánnál és Márton Imre
ügyvédnél vannak letelve. Az érdeklődő
közönség a hivatalos órák alatt tájékoz-
tatást nyer a boltok méreteiről és tar-
tozékairól, a lakosztályokról és mellék-
helyiségekről, továbbá az előirányzott
bérösszegekről. Az ajánlatok a bérössz-
szeg 10 százalékának bánompénzül le-
tételével nevezett urakhoz adhatók be,
kik azokat határozás végett a bérház-
építő bizottsághoz terjesztik.

A lakosztályok 1912. évi november
1-től adnak bérbe; a boltok pedig
1913. évi augusztus 1-től, az utóbbiak
ugy, hogyha augusztu 1-ig az állvá-
nyok elbonthatók nem lennének ezek
lebontásáig legkésőbb november 1-ig a
bérösszegeből husz százalék engedmény
datik.

A bérház építő bizottság 1912-évi
január hó 10-én tartott üléséből.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlandcement és mézőművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P. E. C. S., Indóház-utca 42. szám.

Művek: BEREMEND.

Kiváló minőségű és páratlanul szép színű

portlandcement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zúzott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségű szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Aki gyomorfájás, bélbeteg, étvágytalan,
levegőnyodás, hasi fájdalom, hasi és májbetegségek
évi óta jónak bizonyult gyomorsó, Schaumann
gyógyszertár Stockerauban.

Aki székélyomni és éjszakai ártania ter-
tani jó emésztést, használja a
Schaumann-féle gyomorsó, tapasztalni fogja,
hogy más szerkezetekben mily jól érzékel.

Gyomorsó elvonja azonnal a túlságos gyo-
morosítást és előmozdítja az
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák használatos s kelte-
mentes. mint a gyomorsó. — Az a helyesülést
phileával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1-80.
Pontos szállítás, leggyorsabb 2 doboz megrendé-
séről — utóval!

Schaumann gyógyszerész

Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerárban.

Egy okos fej

elsajátítja azon vi mányokat melyekkel
a tápszorkómia a háziasszonyt meg
ajándékozta.

Dr. Oetker süteppora a 2. f. élesztő
pótlással szolgál, mellyel kuglófokat,
linzi és más egyéb tortákat, vala-
mint mindenemű süteményeket és
tésztákat lazábbakká, nagyobbakká,
jobb ízűvé és könnyebben emészt-
hetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel
főzve, gyermekeknek és felnőttek-
nek csontot képző, nagyszerű és
olcsó utóéletelt nyut.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csoko-
ládé, tea, puding, tej, mártás és
eréme vanillizására szolgál és
teljesen pótolja a drága vanillia
csövet. Egy csomag tartalma 2-3
jó vanillia-csönek felel meg.
Kimerítő használati utasítás minden
csomagon. Kapható minden élelmi-
szer üzletben, valamint drogériában.
Vásárolj ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.